

GENELGE

Başbakanlıktan:

Konu : Katılım Öncesi AB'den Sağlanacak Fonların Yönetimi.

GENELGE
2011/15**I. GİRİŞ**

2007-2013 döneminde Avrupa Birliğinden ülkemize sağlanacak hibe niteliğindeki fonlar Avrupa Konseyinin 1085/2006 sayılı Katılım Öncesi Yardım Aracı Tüzüğü ve söz konusu Tüzüğün uygulanmasına ilişkin 718/2007 sayılı Avrupa Komisyonu Tüzüğü esasları çerçevesinde kullanılacaktır. Katılım Öncesi Yardım Aracı Tüzüğü'nün amacı, aday ülkeleri üyelğe hazırlık yönünde desteklemek ve üyelik sonrası kullanılacak olan yapısal fonlara hazırlamaktır.

Avrupa Birliği ile ülkemiz arasındaki mali işbirliğinin yukarıda belirtilen Avrupa Birliği Tüzüklerine uygun olarak yürütülmesi amacıyla, Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Komisyonu arasında 11 Temmuz 2008 tarihinde "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Toplulukları Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı ile Temin Edilen Yardımın Uygulanması Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyetine Sağlanan Avrupa Topluluğu Mali Yardımlarıyla İlgili İşbirliği Kuralları Hakkında Çerçeve Anlaşma" (Çerçeve Anlaşma) imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşmanın onaylanması 5824 sayılı Kanunla uygun bulunmuş ve 24 Aralık 2008 tarih ve 27090 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2008/14450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmıştır.

Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında Türkiye'ye sağlanan fonlar beş bileşen altında yer almaktadır. Bunlar;

1. Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma
2. Sınır Ötesi İşbirliği
3. Bölgesel Kalkınma
4. İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi
5. Kırsal Kalkınma

olarak belirlenmiştir.

Bu bileşenler altında Avrupa Birliğinden sağlanacak fonlar, Avrupa Birliğine tam üyelik hedefimiz doğrultusunda, Katılım Ortaklığı Belgesi ve Ulusal Programda yer alan önceliklerin yanı sıra 3. ve 4. Bileşenler için hazırlanan Stratejik Çerçeve Belgesi ve operasyonel programlar ile 5. Bileşen için hazırlanan Kırsal Kalkınma Programının strateji ve öncelikleri çerçevesinde kullanılacaktır.

Avrupa Birliğinden sağlanacak fonların Çerçeve Anlaşma ile belirlenen esaslar doğrultusunda kullanılabilmesi için oluşturulan kurumsal yapı ve komitelerin belirlendiği 2009/18 sayılı Başbakanlık Genelgesi 4 Aralık 2009 tarihli ve 27422 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Bakanlık teşkilatlarını yeniden düzenleyen Kanun Hükmünde Kararnemelerin 61'inci Hükümetin kurulmasıyla birlikte yürürlüğe girmesi nedeniyle söz konusu Genelge ile öngörülen yapının gözden geçirilerek bakanlık yapılarında yapılan değişikliklerle uyumlu hale getirilmesi gerekli görülmüştür.

II. KURUMSAL YAPILAR

Çerçeve Anlaşmada belirtilen görevleri yerine getirmek üzere aşağıdaki kurum ve kişiler belirlenmiştir;

Yetkili Akreditasyon Görevlisi: Yetkili Akreditasyon Görevlisi, Hazine Müsteşarlığından sorumlu Bakandır. Yetkili Akreditasyon Görevlisinin sekretarya hizmetleri Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülür.

Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü: Katılım Öncesi Yardımın genel koordinasyonunu sağlamak üzere Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü olarak Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşarı görevlendirilmiştir. Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörünün sekretarya hizmetleri Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yürütülür.

Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü ayrıca, Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Bileşenine ilişkin programlama ve izleme sürecini yürütmek ve koordine etmek; Çerçeve Anlaşma, Sektörel Anlaşma(lar) ile Finansman Anlaşmalarını imzalamak ve Avrupa Komisyonuna iletmek; Stratejik Çerçeve Belgesi ve operasyonel programları Avrupa Komisyonuna iletmek görevlerini de yerine getirir.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (UYG): Ulusal Yetkilendirme Görevlisi olarak Hazine Müsteşarı görevlendirilmiştir. Avrupa Birliğinden sağlanacak fonların mali yönetimi, işlemlerin mevzuata uygunluğu ile yönetim ve kontrol sistemlerinin etkin işlemlerinden sorumludur.

Stratejik Koordinatör: Katılım Öncesi Yardım Aracının 3. ve 4. Bileşenleri kapsamında sağlanacak yardımların koordinasyonunu sağlamak üzere, Stratejik Koordinatör sıfatı ile Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı görevlendirilmiştir. Stratejik Koordinatörün sekretarya hizmetleri Kalkınma Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

Ulusal Fon: Hazine Müsteşarlığı bünyesinde bulunan Ulusal Fon, Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin sorumluluğu altında, Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde sağlanacak yardımların mali yönetimi ile görevlidir.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Destek Dairesi: Hazine Müsteşarlığı bünyesinde bulunan UYG Destek Dairesi, Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin sorumluluğu altında Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde oluşturulan sistemin izlenmesi ile görevlidir.

Program Otoritesi: Katılım Öncesi Yardım Aracı 3. ve 4. Bileşenleri için ilgili operasyonel programların ve Katılım Öncesi Yardım Aracı 5. Bileşeni için Kırsal Kalkınma Programının hazırlanması ve uygulamanın yürütülmesinden sorumlu kurumlardır. 3. ve 4. Bileşenler için Program Otoritesi olarak belirlenen kurumlarda Program Otoritesi Başkanı olarak müsteşar yardımcısı veya genel müdür düzeyinde görevliler belirlenir. Program otoriteleri ilgili mevzuat, Avrupa Birliği Müktesebatı ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde operasyonel programların hazırlanması, uygulanması ve izlenmesi, desteklenecek proje ve faaliyetlere ilişkin olarak, programlama, ihale ve sözleşme yapılması, proje ve faaliyetlerin yürütülmesi, ödemelerin yapılması, muhasebeleştirilmesi ile buna ilişkin kontrol, izleme ve değerlendirmelerin gerçekleştirilmesi, ilgili kurum ve makamlara görevleri ile ilgili bilgi, belge ve raporların intikali görevlerinin yerine getirilmesinden sorumludur.

Merkezi Finans ve İhale Birimi: Katılım öncesi mali işbirliği ile Katılım Öncesi Yardım Aracı 1. ve 2. Bileşenleri kapsamındaki ve ayrıca Katılım Öncesi Yardım Aracı 3. ve 4. Bileşenleri kapsamında Program Otoriteleri tarafından yapılan yetki devri çerçevesinde operasyonel programlara ilişkin projelerin Avrupa Komisyonu tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olarak ihale, sözleşme, ödeme ve raporlama işlemleri Merkezi Finans ve İhale Birimi tarafından yerine getirilir. Katılım Öncesi Yardım Aracı 1. ve 2. Bileşende Program Yetkilendirme Görevlisi, Merkezi Finans ve İhale Birimi Başkanıdır.

Kıdemli Program Görevlisi (KPG): Katılım Öncesi Yardım Aracının 1. Bileşeniyle ilgili olarak Program Yetkilendirme Görevlisinin genel sorumluluğu altında, projelerin teknik uygulamasından sorumlu olan yararlanıcı kuruluşlarda görevli personeldir. KPG, proje hakkında yeterli bilgiye ve icra yetkisine sahip, uygun düzeyde yöneticiler arasından belirlenir.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu: Katılım Öncesi Yardım Aracının 5. Bileşeni kapsamında, başvuru çağrı ilanlarına çıkılması, proje seçimi, sözleşme, ödeme ve raporlama işlemlerinin yürütülmesinden sorumludur. Kurum, görevlerini Çerçeve Anlaşma, Sektörel Anlaşma, 5818 ve 6082 sayılı Kanun ile değişik 5648 sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde yerine getirir.

Katılım Öncesi Yardım Aracının 3., 4. ve 5. Bileşenlerine ilişkin olarak Operasyonel Programların hazırlanması ve uygulanmasından aşağıdaki kurumlar yetkili ve sorumludur.

Bileşen	Operasyonel Program	Program Otoritesi
(3) Bölgesel Kalkınma	Çevre	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
	Ulaştırma	Ulaştırma Bakanlığı
	Bölgesel Rekabet Edebilirlik	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
(4) İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi	İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
(5) Kırsal Kalkınma	Kırsal Kalkınma	- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı (Yönetim Otoritesi); - Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Ajansı)

Program Otoritelerinde oluşturulacak kurumsal yapılanmada programlama, izleme ve değerlendirme, teknik uygulama, kalite kontrol, ihale, finans ve sözleşme işlevlerini yerine getirmek üzere birimler oluşturulacak ve bu

birimlerde yeterli sayıda nitelikli personel istihdam edilecektir.

Program Otoriteleri ve Merkezi Finans ve İhale Birimi arasında imzalanan işbirliği anlaşmalarında öngörülen geçiş döneminin sonuna kadar 3. ve 4. Bileşenler için ihale, sözleşme, ödeme ve raporlama işlevleri, nihai sorumluluk Program Otoritelerinde kalmak üzere Merkezi Finans ve İhale Birimi tarafından yerine getirilecektir. Program Otoritesi kurumlar bu süreçte ihale, sözleşme, ödeme ve raporlama işlevlerinin kendilerince üstlenilmesine ilişkin gerekli tüm hazırlıkları yapacaklardır.

Denetim Otoritesi: Katılım Öncesi Yardım Aracının yönetim ve kontrol mekanizmalarının işlerliği ve etkinliğini denetlemek üzere Hazine Kontrolörleri Kurulu, Denetim Otoritesi olarak görevlendirilmiştir. Denetim Otoritesi, Çerçeve Anlaşma kapsamındaki yönetim ve kontrol mekanizması içerisinde yer alan kişi ve kurumlardan hiçbir şekilde talimat almaz ve işlevsel olarak bağımsızdır. Denetim Otoritesi, Katılım Öncesi Yardım Aracına ilişkin tüm yönetim ve kontrol sistemlerini ve faaliyetlerini denetler. Bu kapsamdaki kurumlar Denetim Otoritesi tarafından yönetim ve kontrol sistemlerine ilişkin istenilen her türlü bilgi, belge, kayıt, rapor ve bilgi sistemlerini sunmak ve bu bilgileri denetime hazır bulundurmak zorundadırlar.

Ulusal Otorite: Katılım Öncesi Yardım Aracı 2. Bileşeni ile ilgili olarak, ülkemizin hâlihazırda katılım sağladığı ve önümüzdeki dönemde katılacağı programlarla ilgili çalışmalarını Merkezi Finans ve İhale Birimi ile işbirliği içerisinde yürütmek üzere Avrupa Birliği Bakanlığı Ulusal Otorite olarak belirlenmiştir.

İç Denetim Birimi: Katılım öncesi mali işbirliği kapsamında yer alan kurumların iç denetim işlevi, 5018 sayılı Kanun çerçevesinde atanmış kişiler arasından, kurumlarınca öngörülen yeterli sayıdaki iç denetçi tarafından yerine getirilir. Ancak, 5018 sayılı Kanun kapsamında olmayan Merkezi Finans ve İhale Birimi ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun iç denetimi kendi iç denetçileri tarafından yapılır.

III. KOORDİNASYON KURULU VE KOMİTELERİ

1. Mali İşbirliği Koordinasyon Kurulu:

A. Kurulun Oluşumu: Avrupa Birliği Bakanı başkanlığında, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Kalkınma Bakanlığı Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı, Maliye Bakanlığı Müsteşarı, Program Otoritesi Bakanlıkların Müsteşarları ve Merkezi Finans ve İhale Birimi Başkanından oluşur. Sekretarya hizmetleri Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yürütülür. Gerekli hallerde Kurula diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları da davet edilebilir. İhtiyaç duyulması halinde Kurul teknik seviyede toplanır.

B. Kurulun Görevleri:

(1) Mali işbirliği sürecinin genel işleyişini, Birlik programları ve ajanslarından yararlanmaya yönelik faaliyetleri koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek,

(2) Katılıma yönelik olarak üye ülkeler ile yürütülen ikili işbirliğinin genel koordinasyonunu sağlamaktır.

2. Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Komitesi:

A. Komitenin Oluşumu: Avrupa Birliği Bakanlığı başkanlığında, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ile Dışişleri ve Maliye Bakanlıklarının, en az daire başkanı düzeyinde temsilcilerinden ve Merkezi Finans ve İhale Biriminin uygun seviyedeki temsilcisinden oluşur. Komitenin sekretarya hizmetleri Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yürütülür.

B. Komitenin Görevleri:

(1) Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni kapsamında kullanılacak kaynaklara ilişkin öncelikleri belirlemek, hazırlık aşamasından başlamak üzere, programlama belgelerini değerlendirmek ve varsa değişiklik önerilerinde bulunmak,

(2) Söz konusu bileşen kapsamındaki proje tekliflerini değerlendirmek, karara bağlamak ve proje hazırlama sürecini yönlendirmektir.

3. Sınır Ötesi İşbirliği Komitesi:

A. Komitenin Oluşumu: Ulusal Otorite başkanlığında, Dışişleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Merkezi Finans ve İhale Birimi temsilcilerinden oluşur. Komitenin çalışma usul ve esasları Komite tarafından belirlenir. Komitenin sekretarya hizmetleri Ulusal Otorite tarafından yürütülür.

B. Komitenin Görevleri:

Sınır Ötesi İşbirliği Bileşeni ile ilgili programlama ve teknik uygulama sürecini koordine etmektir.

4. Bölgesel Kalkınma ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Komitesi:

A. Komitenin Oluşumu: Stratejik Koordinatör başkanlığında, Program Otoritesi Başkanları ile Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı ile Merkezi Finans ve İhale Biriminin üst düzey temsilcilerinden oluşur. Gerek duyulması halinde ilgili kurum ve kuruluş temsilcileri de toplantıya davet edilebilir. Komitenin sekretarya hizmetlerini Kalkınma Bakanlığı yürütür. Komitenin çalışma usul ve esasları Komite tarafından belirlenir.

B. Komitenin Görevleri:

(1) Bölgesel Kalkınma ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Bileşenleri altında yer alan operasyonel programlara ilişkin gelişmeleri değerlendirerek, her bir bileşen için operasyonel programlar arası fon tahsisine ilişkin olarak Avrupa Komisyonuna iletilecek önerileri oluşturmak,

(2) Program Otoritelerine, operasyonel programlar arasındaki uyum ve tamamlayıcılığın sağlanmasına yönelik değerlendirme ve tavsiyelerde bulunmak,

(3) Stratejik Çerçeve Belgesi kapsamındaki operasyonel programlara ilişkin gelişmeleri ve belirlenen hedeflere ulaşılmadık ilerlemeleri değerlendirmek, Program Otoritesi kurumlara bu yönde tavsiyelerde bulunmak,

(4) Bölgesel Kalkınma ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Bileşenleri altında yer alan Operasyonel Programlara ilişkin yıllık izleme ve değerlendirme raporlarını görüşmek ve Stratejik Çerçeve Belgesinde yer alan hedeflerin tutarlılığını izlemek,

(5) Stratejik Çerçeve Belgesine ilişkin olarak Stratejik Koordinatör tarafından hazırlanacak izleme ve değerlendirme raporlarını görüşmek,

(6) Yeterli sayı ve nitelikte projeden oluşan proje havuzunun oluşmasına katkıda bulunmak,

(7) Yatırım programı ile ilişkilendirilmesi gereken projelerle ilgili olarak proje tekliflerini, projelendirme aşamasında, eş-finansman ve yatırım programıyla ilişkisi bakımından Kalkınma Bakanlığının görüşünü almak suretiyle değerlendirmektir.

IV. İZLEME KOMİTELERİ

Katılım Öncesi Yardım Aracı 1. ve 5. Bileşenleri için bileşen bazında, 3. ve 4. Bileşenler için her bir operasyonel program bazında Çerçeve Anlaşma, Sektörel Anlaşma ve Finansman Anlaşmalarında tanımlanan görevleri yerine getirmek üzere bir izleme komitesi oluşturulmuştur. 2. Bileşen kapsamında ilgili ülkelerle yürütülen ortak programlarda ise, oluşturulan ortak izleme komitelerine katılım sağlanır. Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamındaki tüm bileşenlere ilişkin İzleme Komitelerinin genel koordinasyonu Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü tarafından yerine getirilir. 2. Bileşene ilişkin izleme faaliyetleri gerekli hallerde Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni İzleme Komitesi vasıtasıyla yapılır.

1. Katılım Öncesi Yardım İzleme Komitesi:

Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü ile Avrupa Komisyonunun eşbaşkanlığında, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Ulusal Otorite, Merkezi Finans ve İhale Birimi, Stratejik Koordinatör ve Program Otoritesi kurumlar ile ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinden oluşur. Komitenin sekreteryaya hizmetleri Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yürütülür.

2. Sektörel İzleme Komiteleri

2.1. Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma Bileşeni İzleme Komitesi:

Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü ve Avrupa Komisyonunun eşbaşkanlığında Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Program Yetkilendirme Görevlisi, Avrupa Birliği Bakanlığı, Ulusal Fon, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve diğer ilgili kamu kurumlarının temsilcileri ile gerekli hallerde sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşur. Gerek duyulması halinde, sektörel izleme alt komiteleri kurulur. Komitenin sekreteryaya hizmetleri Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yürütülür.

2.2. Çevre, Ulaştırma, Bölgesel Rekabet Edebilirlilik, İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programları İzleme Komiteleri:

İlgili Program Otoritesi ile Avrupa Komisyonunun eşbaşkanlığında, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Stratejik Koordinatör, Maliye Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurumları ile gerekli hallerde sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşur. Program Otoriteleri tarafından finans ve ihale fonksiyonları üstlenilinceye kadar Merkezi Finans ve İhale Birimi izleme komitelerine katılır. Komitelerin sekreteryaya hizmetleri ilgili Program Otoritesi kurumlar tarafından yürütülür.

2.3. Kırsal Kalkınma Bileşeni İzleme Komitesi:

Kırsal Kalkınma bileşeninin izlenmesine ilişkin komitenin oluşumu ve görevleri Sektörel Anlaşmanın ilgili hükümleri esas alınarak belirlenir.

Sonuç olarak, ülkemizin Avrupa Birliğine katılım sürecinde, kurumlarımızın işbirliği içerisinde etkin bir çalışma ortamı oluşturarak, sağlanacak kaynakları Avrupa Birliğine tam üyelik hedefi doğrultusunda ve ulusal politika önceliklerimiz ile uyumlu bir şekilde kullanmaları ve böylece ülkemizin kalkınma sürecine yeterli katkıyı vermeleri büyük önem taşımaktadır. Bu itibarla, Avrupa Birliği ile ülkemiz arasındaki mali işbirliği yukarıda ana hatları belirtilen yeni kurumsal yapılanma ve görev dağılımı çerçevesinde yürütülecektir.

2009/18 sayılı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan